

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2009-07-13
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
4339-09
4346-09
Rotel 24

SÖKANDE

G4S Security Services AB, 556095-6772
Box 49017
100 28 Stockholm

Ombud:

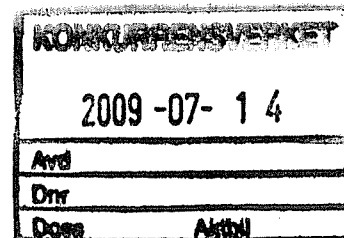
Advokaten Nicklas Gränsmarker
Advokaten Susanne Wiklund
Rosengrens Advokatbyrå
Box 2523
403 17 Göteborg

MOTPART

Göteborgs Stad Trafikkontoret
Box 2403
403 16 Göteborg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om överprövning.

Länsrätten förordnar att rättsens interimistiska beslut den 5 juni 2009 inte längre skall gälla.

Dok.Id 172816

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 53197 400 15 Göteborg	Sten Sturegatan 14	031-732 70 00 E-post: lansratteningoteborg@dom.se	031-711 78 59	måndag – fredag 09:00-15:00

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Göteborgs Stad Trafikkontoret (nedan Göteborgs Stad), har genomfört tre upphandlingar rörande parkeringsövervakning för olika områden inom Göteborgs kommun. Upphandlingarna har genomförts som förenklade upphandlingar enligt 15 kap. LOU. Av förfrågningsunderlagen framgår att avsikten har varit att teckna avtal med en leverantör i respektive upphandling.

I förfrågningsunderlag avseende "Avtalsområde 2", daterat den 20 februari 2009, har Göteborgs Stad inbjudit leverantörer att lämna anbud rörande parkeringsövervakning inom "Resultatområde Linnéstan, Majorna och Hisingen SV", under tiden den 1 november 2009 till den 1 mars 2014, samt inom "Resultatområde Rosenlund och Göteborg SV", under tiden den 1 januari 2012 till den 1 mars 2014.

I förfrågningsunderlag avseende "Avtalsområde 3", även detta daterat den 20 februari 2009, har Göteborgs Stad inbjudit leverantörer att lämna anbud rörande parkeringsövervakning inom "Resultatområde Hisingen NO, Nordstan, Stampen och Göteborg NO", under tiden den 1 november 2009 till den 28 februari 2014, samt inom "Resultatområde Örgryte/Härlanda", under tiden den 1 januari 2012 till den 28 februari 2014.

Efter sista inlämningsdagen för anbud, den 20 april 2009, hade anbud inkommit från fem anbudsgivare i båda upphandlingarna. Genom tilldelningsbeslut, daterade den 26 maj 2009, har Göteborgs Stad beslutat att anta Securitas Bevakning AB (nedan Securitas) som leverantör av parkeringsövervakning inom både "Avtalsområde 2" och "Avtalsområde 3", med motiveringen att detta bolag lämnat de anbud med lägst pris.

Enligt utvärderingsprotokoll, daterade den 26 maj 2009, har fyra av de fem anbudsgivarna uppfyllt samtliga i förfrågningsunderlaget angivna skall-

krav. Dessa anbudsgivare har, i enlighet med vad som angivits i förfrågningsunderlagen, rangordnats utifrån det lägsta lämnade priset. Securitas har härvid hamnat på första plats, följt av Addici Security AB (nedan Addici) på andra plats och G4S Security Services AB (nedan G4S) på tredje plats.

I ansökningar om överprövning, som kom in till länsrätten den 4 juni 2009, yrkar G4S att länsrätten skall besluta att upphandlingarna skall rättas på så sätt att G4S tilldelas avtalen. Till stöd härför anför G4S i huvudsak följande. Göteborgs Stad har brutit mot principerna om likabehandling och transparens i LOU, genom att Securitas och Addici godkänkts som anbudsgivare trots att bolagen inte uppfyllt ställda skall-krav. Addici har bifogat en blankett, "SKV 4820", som inte varit ifylld och undertecknad av Skatteverket. Securitas anbud har inte innefattat något intyg från Creditsafe eller motsvarande. Detta är skall-krav som framgår av punkterna 3.1 och 8.2 i förfrågningsunderlagen. Vidare har Securitas inte bifogat CV och intygande dokument för minst två nyckelpersoner i arbetsledande ställning som under de senaste sex åren har minst två års dokumenterad erfarenhet av offentligrättslig parkeringsövervakning på arbetsledande nivå. Detta är ett skall-krav som framgår av punkten 8.3 i förfrågningsunderlagen. Anbudet från Securitas och Addici borde på de angivna grunderna rätteligen ha diskvalificerats, varvid G4S haft det lägsta priset och bort tilldelas avtalen.

Efter yrkanden härom från G4S har länsrätten den 5 juni 2009 interimistiskt förordnat att de ifrågavarande upphandlingarna inte får avslutas innan rätten slutligen prövar dessa eller beslutar något annat.

I yttranden över G4S ansökningar om överprövning yrkar Göteborgs Stad att länsrätten skall avslå dessa i alla delar och anför i huvudsak följande. Originalhandlingarna i de berörda anbuden innehåller alla de handlingar som G4S åberopar som saknade. Trafikkontoret har gått igenom originalanbuden och jämfört med de kopior som på begäran sänts över till G4S.

**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 4
4339-09
4346-09

Genomgången har visat att de till G4S översända kopiorna på grund av misstag i kopieringen inte innehållit de dokument som G4S åberopat i ansökan om överprövning. Trafikkontoret beklagar det inträffade och har nu översänt fullständiga kopior av anbuden till G4S. Det inträffade innebär dock inte att tilldelningsbesluten har grundats på felaktiga eller bristfälliga underlag, varför det saknas grund för att förkasta Securitas och Addicis anbud på de av G4S åberopade grunderna. - Till yttrandena har Göteborgs Stad bifogat kopior av de skriftliga anbuden från anbudsgivarna Securitas och Addici.

Vid den fortsatta skriftväxlingen i länsrätten har parterna anfört i huvudsak följande.

G4S: Den 28 maj 2009 har G4S via e-brev begärt att få kopior av Securitas och Addicis hela anbud. Då G4S den 1 juni 2009 ännu inte erhållit de begärda kopiorna har dessa efterfrågats på nytt. Göteborgs Stad har då utlovat att spara ner de begärda handlingarna på en CD-skiva och per post översända dessa till G4S. Den 3 juni 2009 har G4S tagit förnyad kontakt med Göteborgs Stad då CD-skivan ännu inte erhållits, varvid Göteborgs Stad bekräftat att denna skickats per post. Göteborgs Stad har då åtagit sig att spara ner de efterfrågade handlingarna på en ny CD-skiva, vilken G4S hämtat personligen hos Göteborgs Stad den 3 juni 2009. Den första CD-skivan har ankommit per post till G4S den 4 juni 2009. På båda dessa CD-skivor har de handlingar som G4S gjort gällande i ansökan om överprövning saknats. G4S finner det anmärkningsvärt att samma fel, på så vis som Göteborgs Stad hävdar, skulle ha uppkommit vid två av varandra oberoende tillfällen och avseende båda upphandlingarna. Göteborgs Stad har ju sparat ned handlingarna vid två olika tillfällen på två olika CD-skivor. Eftersom handlingarna nu presenterats kan G4S inte finna annat än att anbuden otillåtet har kompletterats i efterhand.

LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

Sida 5
4339-09
4346-09

Göteborgs Stad: Av punkten 2.2. i förfrågningsunderlaget framgår att anbud skall vara skriftliga samt att en kopia av anbudet, om möjligt, skall bifogas på CD-skiva eller USB-minne. I förfrågningsunderlagen har dock inte uppställts något formellt krav på kopior av anbudet. Kontroll och utvärdering av anbudet har skett utifrån de skriftliga original som givits in. Dessa har varit kompletta och har rätteligen tagits upp till prövning. Vid utlämnandet av anbudet har Trafikkontoret använt de digitala kopiorna av anbudet, vilka varit ofullständiga. Olyckligtvis har de digitala anbudet vid utlämnandet kopierats till CD utan kontroll att kopiorna överensstämte med originalen. Trafikkontoret har den 18 maj 2009 skickat pdf-filer till G4S med anbudsgivarnas insända elektroniska kopior av anbudet, men företagets mailfunktion har inte kunnat ta emot filer av den aktuella storleken. Trafikkontoret har då skickat nerladdade filer nerbrända på en CD-skiva med vanlig post. Eftersom G4S velat ha filerna omgående har samma filer bränts ner på en ny CD-skiva. G4S har således fått samma felaktiga filer båda gångerna. Att Trafikkontoret har översänt bristfälliga digitala kopior av anbudet och inte kopior av de skriftliga originalen är beklagligt, men kan inte anses vara ett brott mot LOU. Göteborgs Stad bedömer vidare att tre av de personer som Securitas redovisat i sina anbud uppfyller ställda krav på dokumenterad erfarenhet av offentlighetslig parkeringsövervakning på arbetsledande nivå. Trafikkontoret ställer sig därför frågande till G4S påstående att den personal som Securitas offererat inte uppfyller ställda krav.

G4S: Göteborgs Stad har nu ändrat sin ståndpunkt på så vis att det, i stället för misstag vid kopiering, görs gällande att det varit fel i Securitas respektive Addicis digitala anbud. Detta förefaller i högsta grad osannolikt. Av båda de felaktiga versionerna av anbudet som kommit G4S tillhanda framgår namnunderskrifter från såväl Securitas som Addici, varför man kan sluta sig till att båda bolagen har scannat in de färdigställda anbudet till digital form. Att då vissa handlingar skulle saknas och vissa handlingar skulle vara icke ifyllda förefaller mycket märkligt. Det är därtill än mer

märkligt att, såvitt avser Addici, angivna handlingar saknas avseende båda anbuden. G4S vidhåller att Securitas inte har redovisat någon *dokumentation* avseende de tre personer med erfarenhet av offentlighetslig parkeringsövervakning på arbetsledande nivå som Göteborgs Stad nämner. Det framgår uttryckligen av Securitas anbud att just dessa uppgifter medvetet inte har dokumenterats i anbudet. - G4S åberopar i sistnämnda avseende en i Securitas anbud ingående handling med rubriken "Vidimering av CV", daterad den 15 april 2009.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Av 1 kap. 9 § LOU följer att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare, enligt samma lagrum, principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande bestämmelserna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att en leverantör lidit eller kan komma att lida skada framgår av 16 kap. 2 § första stycket LOU att länsrätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts. I prövningen av det angivna skaderekvisitet ligger med nödvändighet att en enskild leverantör kan förorsakas skada inte bara genom en direkt diskriminering av de egna intressena, utan även genom att den upphandlande enheten brister i kravet på likabehandling av övriga anbudsgivare och i stället otillbörligt gynnar någon.

De EG-rättsliga huvudprinciperna för all offentlig upphandling, vilka kommer till uttryck i 1 kap. 9 § LOU, kan anges som icke-diskriminering, likabehandling, transparens, proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Med transparens förstås främst skyldigheten för den upphandlande enheten

att lämna information om upphandlingen och det praktiska tillvägagångssättet vid denna samt rättigheten för leverantörer att få tillgång till denna information så att de i förväg känner till vilka rättigheter och skyldigheter som föreligger. Information om vilka objektiva kriterier som gäller för upphandlingen skall framgå av annons eller förfrågningsunderlag. Förfrågningsunderlaget skall vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.

För uppfyllande av kraven på likabehandling och icke-diskriminering är det absolut nödvändigt att inte avvika från vad som krävts i förfrågningsunderlaget. De krav som den upphandlande enheten ställer i förfrågningsunderlaget kan uttryckas som s.k. skall-krav vilka, till skillnad från s.k. bör-krav, är ovillkorliga för att anbudet skall kunna komma i fråga för antagande. Ett anbud som inte uppfyller samtliga ställda skall-krav får inte antas eftersom detta skulle strida mot principen om likabehandling av anbudsgivarna. Detta framgår bl.a. av EG-domstolens praxis (jfr t.ex. mål C 243/89, kommissionen mot Danmark). En överträdelse av nämnda princip strider mot 1 kap. 9 § LOU.

UTREDNING

I de aktuella förfrågningsunderlagen har under punkten 2.2. angivits bl.a. följande.

"Anbudet skall vara skriftligt och utformat enligt anvisningar i förfrågningsunderlaget.

En digital kopia av anbudet skall om möjligt bifogas på CD-skiva eller USB-minne. Dokumenten bör helst vara sparade i pdf-format."

Under punkten 8.2 i förfrågningsunderlagen, med rubriken "Checklista, Krav på anbudsgivaren", har - såvitt är aktuellt i målet - angivits bl.a. följande.

LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 2

DOM

"I anbud skall ingå (uppgifterna skall vara aktuella och relevanta):

- Intyg som visar att anbudsgivaren har betalat socialförsäkringsavgifter eller föreskrivna skatter i det egna landet eller i Sverige. Anbudsgivare registrerade i Sverige gör detta genom blankett "Begäran om upplysning vid upphandling", SKV 4820. Förekommande intyg får inte vara äldre än två (2) månader.

- Creditsaft-, UC-riskintyg eller motsvarande."

I de anbudskopior som Göteborgs Stad inkommit med till länsrätten återfinns, såvitt avser Addicis båda anbud, blanketter "SKV 4820, daterade av Skatteverket den 10 mars 2009 samt, såvitt avser Securitas båda anbud, utskrifter från CreditSafe, daterade den 18 mars 2009.

Under punkten 8.3 i förfrågningsunderlagen, med rubriken "Checklista, Krav på leverantören", har beträffande personal angivits bl.a. följande.

"I anbud skall följande redovisas och ingå (uppgifterna skall vara aktuella och relevanta):

- Minst två (2) nyckelpersoner i arbetsledande ställning skall ha, under de senaste sex (6) åren, minst 2 års dokumenterad erfarenhet av offentligrättslig parkeringsövervakning på arbetsledande nivå. CV och intygande dokument skall redovisas."

Securitas har i sina ingivna anbud presenterat fem personer samt redovisat deras respektive yrkeserfarenhet med angivna tidsperioder. Härtill har Securitas bifogat ett dokument rubricerat "Vidimering av CV", daterat den 15 april 2009 och undertecknat av personalmannen Gunnar Larsson vid Securitas Sverige AB, vari anförts följande.

"Härmed intygas att redovisade CV:n för nedanstående personal på Securitas (de fem personer som redovisats enligt ovan, länsrättens anmärkning) är sanningsenliga och i överensstämmelse med dokument förvarade på personalenheten hos Securitas Sverige AB i Göteborg."

Securitas Sverige AB erbjuder av Er utsedda representanter från Göteborgs Stad Trafikkontoret att ta del av och se dessa dokument på plats hos Securitas Sverige AB i Göteborg.”

LÄNSRÄTTENS BEDÖMNING

Som grund för ansökningarna om överprövning har G4S anfört att två av de leverantörer som gått vidare till utvärderingsfasen i båda upphandlingarna, Securitas och Addici, i olika avseenden inte har uppfyllt de skall-krav som ställts upp i förfrågningsunderlagen.

G4S har närmare gjort gällande att det i Securitas anbud har saknats ett intyg från Creditsafe eller motsvarande och att Addici inte har givit in en ifylld och undertecknad blankett, ”SKV 4820”, från Skatteverket, vilket utgör skall-krav enligt förfrågningsunderlagen. Det är ostridigt att de nyssnämnda handlingarna inte har funnits med eller har varit ofullständiga på de CD-skivor som Göteborgs Stad lämnat ut till G4S. Som förklaring har Göteborgs Stad uppgivit att innehållet på CD-skivorna har kopierats från de digitala anbudskopior som anbudsgivarna lämnat, vilka vid kontroll i efterhand inte har varit fullständiga. Göteborgs Stad har numera presenterat anbuden från Securitas och Addici i skriftlig form, där samtliga i målet aktuella handlingar och uppgifter har funnits med. Vad länsrätten har att ta ställning till är således om det har skett en otillåten komplettering i efterhand.

I förfrågningsunderlagen har ställts upp som skall-krav att anbuden skall ges in i skriftlig form. Vad gäller ingivande av digitala kopior framgår, utifrån den formulering som använts, att detta visserligen varit önskvärt, men att det inte varit ett oavvisligt krav. Innehållet i de skriftligt inlämnade anbuden blir vid dessa förhållanden avgörande för bedömningen huruvida samtliga skall-krav har varit uppfyllda. Brister eller ofullständigheter i de digitala kopiorna kan således inte innebära ett avsteg från de uppställda skall-kraven.

Det får visserligen anses anmärkningsvärt men inte avgörande att viktiga uppgifter har saknats i de digitalt ingivna anbuden från Securitas och Addici, särskilt att det i Addicis anbud inte har funnits några ifyllda uppgifter i blanketten från Skatteverket. Länsrätten konstaterar emellertid att anbudet har innehållit ett relativt omfattande material och att det inte är fastställt hur eller vid vilken tidpunkt överföringen till digital form har skett före inlämnandet till Göteborgs Stad. Till stor del har samma handlingar givits in av anbudsgivarna i båda de aktuella upphandlingarna, varvid det förefaller sannolikt att någon form av samordning har skett vid den digitala överföringen. Med hänsyn till dessa omständigheter och med beaktande av de tekniska svårigheter till vilka Göteborgs Stad har hänisat kan man, enligt länsrättens mening, inte säkert sluta sig till att de digitala kopiorna har varit i full överensstämmelse med de skriftliga originalanbuden. Länsrätten finner inga skäl att ifrågasätta att överföringen till de CD-skivor som G4S erhållit från Göteborgs Stad har skett från de digitalt ingivna anbuden på så vis som kommunen uppgivit. Mot denna bakgrund anser länsrätten att enbart den omständigheten att G4S erhållit ofullständiga kopior på anbuden inte styrker att även de skriftligen ingivna anbuden vid anbudstidens utgång har varit bristfälliga såvitt avser uppställda skall-krav. Då G4S inte på annat sätt har påvisat att originalanbuden varit inkompleta, anser länsrätten att bolaget inte har gjort sannolikt att det varit fråga om en otillåten komplettering i efterhand. Länsrätten gör därmed bedömningen att någon överträdelse av LOU inte förelegat i denna del.

Utifrån de grunder som G4S åberopat har länsrätten vidare att pröva om Securitas anbud har brustit i det uppställda skall-kravet rörande viss dokumenterad yrkeserfarenhet hos personalen. Av förfrågningsunderlagen framgår, i enlighet med vad som redogjorts för ovan, att det i anbuden skall redovisas minst två nyckelpersoner i arbetsledande ställning med minst två års dokumenterad erfarenhet av offentligt rättslig parkeringsövervakning på arbetsledande nivå under de senaste sex åren. Utifrån den redovisning som

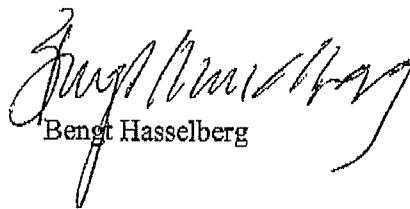
**LÄNSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2**DOM**Sida 11
4339-09
4346-09

Securitas gjort i sina anbud kan länsrätten inte se annat än att det uppställda kravet på yrkeserfarenhet är uppfyllt hos i vart fall två personer i personalstyrkan. Genom de redogörelser för tidigare yrkeserfarenheter m.m. som lämnats för respektive person samt genom den vidimering av uppgifterna som har gjorts finner länsrätten vidare att kraven på såväl CV som intygande dokumentation måste anses uppfyllda genom de handlingar som funnits med i Securitas anbud. Det förhållandet att Göteborgs Stad erbjudits att på plats ta del av, såsom länsrätten tolkar det, CV-handlingarna i original och kontrollera dem föranleder ingen annan bedömning. Länsrätten finner således att det inte heller i denna del har skett en överträdelse av LOU. Vid dessa förhållanden skall ansökan om överprövning avslås i sin helhet. Länsrätten förordnar även att rättens inhibitionsbeslut den 5 juni 2009 inte längre skall gälla.

Särskilda upplysningar

Genom att länsrättens interimistiska beslut upphör att gälla börjar en ny tiodagarsfrist löpa. Det innebär att om upphandlingskontrakt tecknas eller föreligger efter den nya fristens utgång kan rätten till domstolsprövning upphöra. Detta gäller även om överklagande kommer in inom den i bilagan angivna besvärstiden tre veckor.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1)

Bengt Hasselberg

/TB

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.